

TIL FALSAFASI VA TIL FALSAFASIDA TILNING TRANSFORMATSIYALANISHI

Abduraxmonova Yulduz Munis qizi
Toshkent viloyati Yuqori Chirchiq tumani
7-sonli umum ta'lim maktabi tarix fani o'qituvchisi

ANNOTATSIYA

Ushbu tezisdagi til falsafasi va til transformatsiyasi masalalari chuqur tahlil etiladi. Til, inson hayoti va ijtimoiy madaniyatdagi o'rni, shuningdek, uning rivojlanish jarayonlari ko'rib chiqiladi. Til transformatsiyasi ijtimoiy, madaniy va texnologik omillar ta'sirida sodir bo'lishi, yangi so'zlar va iboralarning paydo bo'lishi, shuningdek, ularning falsafiy jihatlari yoritiladi. Bu jarayonlarning inson tafakkuri va madaniy identifikatsiya bilan bog'liqligi ta'kidlanadi. Til falsafasining asosiy tamoyillari va fikrlaridan foydalanib, til transformatsiyasining ta'siri ijtimoiy madaniyatga va jamiyatdagi o'zgarishlarga oydinlik kiritiladi.

Kalit so'zlar: Til falsafasi, Til transformatsiyasi, Ijtimoiy madaniyat, Inson tafakkuri, Madaniy identifikatsiya

Kirish

Til falsafasi tilning tabiati, ma'nosi va uning inson hayotidagi o'rni haqida fikr yurituvchi falsafiy yo'nalishdir. Til, faqat muloqot vositasi sifatida emas, balki madaniyat, bilim va ijtimoiy munosabatlar shakllantiruvchi omil sifatida ham qaraladi. Ushbu tezisdagi tilning transformatsiyalanish jarayoni va uning til falsafasi kontekstidagi ahamiyati tahlil etiladi.

Til va falsafa o'rtasidagi bog'lanish

Til falsafasi, asosan, tilning ma'nosi, tuzilishi va uning inson tafakkuri bilan bog'liqligini o'rganadi. Til orqali biz fikrlarimizni ifodalaymiz, boshqalar bilan aloqada bo'lamiz va o'zimizni atrof-muhit bilan bog'laymiz. Shuning uchun, til transformatsiyasining tabiati, uning falsafiy qarashlarga ta'siri va bu jarayonning ijtimoiy madaniyatga bo'lgan ta'siri muhimdir.

Til transformatsiyasining sabablari

Tilning transformatsiyasi bir qator sabablarga ko'ra sodir bo'ladi:

- **Ijtimoiy o'zgarishlar:** Ijtimoiy va siyosiy o'zgarishlar yangi terminlar va iboralarning paydo bo'lishiga olib keladi. Masalan, texnologik rivojlanish natijasida kompyuter va internet terminologiyasi kengayadi.
- **Madaniy integratsiya:** Turli madaniyatlar o'rtasida o'zaro aloqalar tilga yangi elementlar kiritadi. Bu jarayonda so'zlar va iboralar boshqa tillardan qabul qilinadi va yangi ma'nolar bilan to'ldiriladi.
- **Yosh avlod va innovatsiyalar:** Yoshlar o'rtasida yangi kommunikatsiya usullari, masalan, ijtimoiy tarmoqlarda foydalaniladigan qisqa va o'zgaruvchan so'zlar, til transformatsiyasini tezlashtiradi.

Til transformatsiyasining jarayonlari

Til transformatsiyasi jarayoni quyidagi bosqichlarni o'z ichiga oladi:

- **Qabul qilish:** Yangi so'zlar boshqa tillardan qabul qilinadi. Masalan, ingliz tilidan olingan ko'plab so'zlar.
- **Moslashish:** Yangi so'zlar va iboralar til tizimiga moslashtiriladi. Ular grammatik qoidalar va fonetik strukturalar bilan uyg'unlashadi.
- **Integratsiya:** Qabul qilingan elementlar tilning umumiy qoidalariga muvofiq ravishda integratsiyalanadi. Bu jarayon yangi so'zlarning keng tarqalishi va ijtimoiy qabul qilinishini ta'minlaydi.

Til transformatsiyasining falsafiy jihatlari

Til transformatsiyasining falsafiy jihatlari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- **Ma'no va tushuncha:** Til o'zgarishi ma'no va tushunchalarning o'zgarishiga olib keladi. Bu jarayonda til orqali ifodalangan fikrlar va tushunchalar yangi kontekstda qayta ko'rib chiqiladi.
- **Inson tafakkuri:** Til transformatsiyasi inson tafakkuriga ta'sir qiladi. Fikrlarimizni qanday qilib ifodalaymiz va til orqali qanday tushunchalar yaratamiz, bu bizning dunyoqarashimizni belgilaydi.

• **Madaniyat va identifikatsiya:** Til orqali o'z madaniy kimligimizni ifodalashimiz mumkin. Tilning o'zgarishi madaniy qadriyatlar va identifikatsiyaga ta'sir ko'rsatadi.

Xulosa

Til falsafasi va til transformatsiyasi o'rtasidagi bog'lanish ijtimoiy madaniyatning rivojlanishida muhim ahamiyatga ega. Tilning o'zgarishi ijtimoiy, madaniy va texnologik omillar ta'sirida sodir bo'ladi, bu esa yangi ma'nolar va tushunchalar paydo bo'lishiga olib keladi. Til transformatsiyasining falsafiy tahlili bizga tilning inson tafakkuri va madaniyatga ta'sirini yaxshiroq anglash imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Austin, J. L. (1962). **How to Do Things with Words**. Oxford: Clarendon Press.
2. Wittgenstein, L. (1953). **Philosophical Investigations**. Oxford: Blackwell Publishing.
3. Saussure, F. de (1916). **Course in General Linguistics**. New York: McGraw-Hill.
4. Chomsky, N. (1957). **Syntactic Structures**. The Hague: Mouton.